

van deze Universiteit zijn Rede over het Evolutie-vraagstuk aanving met:

„Onze negentiende eeuw sterft weg onder de hypnose van het evolutie-dogma”, beteekende de evolutiegedachte vrijwel niet anders dan een mechanistisch gekleurde afstammingsleer. Dit kan men thans niet meer zeggen. Het Darwinisme „dat verklaarde hoe men door steenen te gooien een huis van bepaalden stijl kon bouwen” is uit de rij der wetenschappelijke theoriën verdwenen (38). Bewust dat de wordingstheorie der wereld een eeuwig geheim zal blijven, verklaarde de moderne biologie, dat phylogenese geen wetenschap is in zooverre als het een reconstructie wilde zijn, van wat in het verleden plaats gevonden had (39), dat wij omtrent het ontstaan der soorten niets zekers weten (40).

Dit neemt niet weg, dat de oude vraag blijft bestaan en het onbewezen aprioristisch antwoord het denken en werken van den bioloog bepaalt.

Evolutie of creatie. Is dit een volledige tegenstelling? Indien men onder evolutie de theorie verstaat volgens welke alle dier- en plantenvormen uit één soort oer-organismen zich hebben ontwikkeld en deze oer-organismen uit de doode stof, en men zich voorstelt als ware dit alles geschiedt door toevallige in- en uitwendige krachten, dan is de tegenstelling evolutie-creatie een volledige.

De moderne biologie huldigt echter andere evolutie-theoriën. Zeer in aanzien is thans de leer van LAMARCK, berustende op het directe ontstaan van eigenschappen door invloeden buiten het organisme gelegen, welke verworven eigenschappen erfelijk zouden zijn. Niet minder krachtig verdedigen vele moderne biologen de bastaardeeringsleer, volgens welke de soorten zouden zijn ontstaan door kruising. Behalve deze beschouwingen over evolutie zijn er nog eenige, waarbij men zich voorstelt, dat de later ontstane soorten op een of andere wijze in de vroegere zijn gepraeformeerd. Reeds van de mutatieleer zou men dit kunnen zeggen, waar de mutaties toch op een of andere wijze in het oertype moeten zijn voorbereid. Duidelijker echter wordt het praeëxistente in de natuur aanvaard in de orthogenetische evolutie-theorie. Deze veronderstelt